

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/21-11033-014
Otsuse kuupäev	20. sept 2021
Komisjoni koosseis	Esimees Aase Sammelselg
Tarbija	
Kaupleja	Sihtasutus Eesti Noorsooteater, 90011094
Tarbija nõue	Tasu tagastamine.
Asja läbivaatamise aeg	13. sept 2021

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. jätta avaldus rahuldamata;

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Tarbija sõlmis AS Piletilevi e-keskkonna vahendusel lepingu (tellimus 108274501710239) millega omandas kahe isiku külastusõiguse 17.oktoobril 2021 toimuvale SA Eesti Noorsooteater etendusele „Teises Toas”. Tarbija tasus 7.juuni 2021 maksekorraldusega piletite eest 28,80 (2 x 14,40) eurot.

3.septembril 2021 pöördus tarbija kaupleja poole palvega piletite ostuhind tagastada. Tarbija põhjendas piletite tagasimüügi soovi raskustega tõendada tema covid-19 nakkusohutust. Kaupleja tarbija ettepanekuga ei nõustunud.

Tarbija leiab, et mõistliku suhtumise korral peaks kaupleja tarbija selgitustega arvestama ning piletite eest tasutud ettemaksu tagastama. Etenduse külastusele planeeritud kulu võib piirangute kehtestamise tõttu minna tarbijale korduvalt kallimaks. Tarbija nõuab tasu tagastamist.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja on seisukohal, et tarbijal puudub õigus nõuda piletite eest tasutud raha tagastamist. Kaupleja kohtleb kõiki külastajaid võrdselt ega saa arvestada iga külastaja võimalike probleemidega. Piirangud on kehtestatud Vabariigi Valitsuse poolt ja kaupleja peab neid täitma. Kaupleja on teatrisse pääsemise reegleid pidevalt ajakohastanud ja need on välja pandud kaupleja kodulehel. Tarbija piirangute kehtestamise võimalust ette nägema. Teater ei saa võtta vastutust tarbijast tingitud asjaolude eest.

Komisjoni põhjendus:

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. VÕS § 8 lg 1 ja § 9 järgi võtavad lepingupooled teineteise suhtes kokkulepitud sisuga kohustusi. VÕS § 9 lg 1 kohaselt sõlmitakse leping pakkumuse esitamise ja sellele nõustumuse andmisega, samuti muul viisil vastastikuste tahteavalduste vahetamise teel, kui on piisavalt selge, et

lepingupooled on saavutanud kokkuleppe.

Kõnealusel juhul on kaupleja AS Piletilevi vahendusel ettevalmistatud etendustele reklaami avaldamisega kutsunud huvitatud isikuid pakkumuste tegemisele. Tarbija on teinud pakkumuse lepingu sõlmimiseks 17.oktoobril 2021 toimuvale etendusele „Teises Toas”. Tarbija pakkumus on kinnitatud (tellimuse kinnitus 108274501710239); tarbija on kaupleja arve tasunud 7.juunil 2021, millega on leping sõlmitud.

Poolte vahel sõlmitud lepingul on töövõtulepingu iseloom. VÕS § 635 järgi kohustub töövõtja töö tegemisega või teenuse osutamisega saavutama kokkulepitud tulemuse ja tellija kohustub maksma selle eest kokkulepitud tasu. Kõnealuse lepinguga on kaupleja kohustatud osutama reklaamitud ajal ja viisil meelelahutusteenust; tarbija on õigustatud seda teenust tarbima ning kohustatud selle eest tasuma.

Pooled vaidlevad selles, kas tarbijal on õigus lepingu leping lõpetada, so lepingust taganeda või see üles öelda ja nõuda tasu tagastamist.

Esmalt hindab komisjon, kas tarbija on realiseerinud õigust leping korraliselt (sisulise põhjendusega) või erakorraliselt (mõjuval põhjusel) üles öelda.

VÕS § 655 järgi võib tellija töövõtulepingu igal ajal üles öelda. Seadusandja ei ole sidunud tellija ülesütlemise õigust lepingu tähtajaga ega ka ülesütlemise põhjusega. Üldise ülesütlemise lubatavus tuleneb lepingu olemusest, st töövõtulepingu sõlmimisest ei saa tekkida pealesunnitud teenuse tarbimise või töö saamise kohustust. Töövõtulepingu lõppemiseks VÕS § 655 alusel on vajalik üksnes ülesütlemise avalduse tegemine töövõtjale. Kuivõrd seadusandja ei ole lepingu ülesütlemise tahteavaldusele seadnud kohustuslikke vorminõudeid, tuleb esitatud tõendite alusel tuvastada, kas tarbija on piisavalt selgelt avaldanud kauplejale lepingu ülesütlemise tahet.

Tarbija on avaldanud lepingust vabanemise soovi 3.septembri 2021 e-kirjaga. Komisjoni arvates tuleb tarbija tahteavalduse tõlgendamisel arvestada lepingu ülesütlemise põhjendust ja tarbija poolt oodatavat tagajärge.

Komisjon selgitab, et tellijale saabuval töövõtulepingu ülesütlemise korral erinevad tagajärjed sõltuvalt sellest, kas ülesütlemise õigust kasutati töövõtja rikkumise tõttu või mitte. Kui tellija on töövõtulepingu üles öelnud töövõtja rikkumise tõttu, on tellijal õigus nõuda ettemaksuna üleantud tasu tagastamist. Kui tellija kasutab ülesütlemise õigust vaid endast sõltuval põhjusel, jääb töövõtja tasunõue püsima. Sellest on võimalik teha tellija kasuks mahaarvamisi üksnes juhul, kui ülesütlemisega kaasneb töövõtja võimalus hoida kokku või kasutada oma tööjõudu muul viisil.

Tarbija selgitas 3.septembri 2021 e-kirjaga kauplejale enda tervislikku olukorda ja nakkusohutuse tõendamiseks seonduvaid probleeme ning palus kauplejal osta temalt piletid tagasi. Samas palus tarbija ettemaksuna üleantu tagastamist. Avaldusest on selge, et tarbija ei heida kauplejale ette lepingu rikkumist. Tarbija soovib küll lepingust vabaneda aga mitte teenuse tarbimisest vabanemise põhjusel, vaid üleantud tasu tagasi saamiseks.

Komisjoni arvates ei võimalda VÕS § 655 lg 1 sellise tagajärje saabumist; tarbija tahe ei ole suunatud sellel alusel lepingu ülesütlemisele. Tarbija ei heida kauplejale ette lepingu rikkumist; seega ei ole tarbija tahteavaldus suunatud ka VÕS §-s 655 lg 2 ettenähtud tagajärje saabumisele.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija 3.septembri 2021 avaldus ei ole lepingu ülesütlemise tahteavaldus ning selle kauplejani jõudmine ei lõpetanud lepingut VÕS § 655 alusel.

Järgnevalt käsitleb komisjon töövõtulepingust taganemise võimalusi. Nagu eespool märgitud, ei heida tarbija kauplejale ette lepingu rikkumist; seega ei ole tarbijal õigus taganeda lepingust õiguskaitsevahendina (VÕS § 647 lg 3).

Muul põhjendusel, sh taganejast endast tuleneval põhjusel on võimalik taganemisõigust realiseerida üksnes seaduses ettenähtud juhtudel või lepingu sõlmimisel kokkulepitud juhtudel.

Töövõtulepingut reguleerivas peatükis ei sisaldu tellija õigust taganeda lepingust tellijast tingitud põhjusel. Komisjonile ei ole esitatud mingeid tõendeid, millest saaks järeldada, et pooled on lepingu sõlmimisel reserveerinud enesele lepingust taganemise õiguse. Vastupidist tõendab selgitus piletitel, mille järgi reeglina pileteid tagasi ei osteta ega ümber ei vahetata. Selline kohustus tekib kauplejal üksnes vastava teate tegemisega.

Eelnevat kokku võttes selgitab komisjon tarbijale, et 3.septembri 2021 avaldus on vormiliselt käsitletav lepingust taganemise tahteavaldusena, kuid see ei ole sisuliselt põhjendatud. Kuivõrd kupleja ei ole lepingut rikkunud, puudub tarbijal lepingust taganemise õigus. Taganemisõiguse puudumise tõttu ei lõpetanud tarbija avaldus lepingut ja tarbijal ei tekkinud avalduse esitamisest kauplejale üleantud tasu tagastamise nõuet.

Komisjoni arvates ei ole tarbijal tasu tagasinõuet ka muul seadusest tuleneval alusel. Poolte vahel on lepingul põhinev suhe; seega ei ole tegemist aluseta rikastumise või säästmise olukorraga ka juhul, kui tarbija jätab teenuse tarbimise õiguse realiseerimata.

Tarbija on saanud kauplejalt kaks piletit, millised on kasutatavad etendusele pääsemises isikustamata väärtpaberina. Pileti ettenäitajal on õigus saada osa kaupleja pakutavast meelelahutusest. Tegemist on üleantava õigusega, st tarbijal on õigus ja tarbija enda selgituste põhjal ka võimalus piletid tasu eest üle anda isikule, kes soovib ja saab meelelahutusteenust piletitel näidatud ajal tarbida. Seega ei esine kauplejast tingitud sundolukorda nagu tarbija oma avalduses eksitavalt väidab.

Ka muud avalduses esile toodud asjaolud (komandeeringus viibimise aeg, võimalik vaktsineerimise aeg ja võimalik haigestumine) on tarbija valikutega seotud põhjused, millega kaasnevate kulutuste tekkepõhjust ei saa omistada kauplejale. Komisjoni arvates ei ole tarbija eeldatav lisakulu õige. Muude valikute puudumisel on võimalik etendusele pääsemiseks kasutada kiirtestimise võimalust, mille maksumus ei ole ligilähedane tarbija nimetatud kulutustega.

Komisjon peab vajalikuks selgitada kauplejale, et lepingu pooltelt eeldatakse hea usu (VÕS § 6) ja mõistlikkuse (VÕS § 7) põhimõtete järgimist. Komisjoni arvates võinuks kaupleja kaaluda lepingu kokkuleppel lõpetamist. Komisjon mõõnab, et see võib kaasa tuua piletimüügiga seotud valdkonnas vähese lisakoormuse. Siiski puudub alus arvata, et põhjendatud avalduse alusel mõne pileti vahetamine või tagasi ostmine rohkem kui kuu aega enne planeeritud etenduse aega „...muudaks etendustegevuse prognoosimatuks ja suurendaks piletimüügi kulusid kordades”.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija ei ole lepingust kehtivalt taganenud ja kauplejale üleantud tasu tagasinõudmiseks puudub alus.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg
/allkirjastatud digitaalselt/